

Passiġġier tal-ajru kkompensat għall-kancellazzjoni ta' titjira u wara li aċċetta li jivvjaġġa b'titjira oħra għandu dritt għal kumpens minhabba d-dewmien tat-titjira b'rotta differenti

Xi vjaġġaturi rriżervaw titjira diretta ma' Finnair, bi tluq minn Helsinki (il-Finlandja) b'destinazzjoni lejn Singapor. Din it-titjira, li kellha ssir fil-11 ta' Ottubru 2013, f'23:55, ġiet ikkancellata minhabba problema teknika li nqalghet fl-ajruplan. Wara li aċċettaw l-offerta proposta minn Finnair, il-vjaġġaturi ġew ittrasportati mill-ġdid fuq it-titjira b'konnessjoni Helsinki-Singapor b'waqfa f'Chongqing (iċ-Ċina) fil-bidu prevista l-għada, fit-12 ta' Ottubru 2013, fil-17:40, bil-wasla tagħha prevista f'Singapor fit-13 ta' Ottubru, fil-17:25. Finnair kienet it-trasportatur tal-ajru li jopera t-titjira b'rotta differenti Helsinki-Chongqing-Singapor. Madankollu, minhabba li *servo* tat-tmun tal-ajruplan inkwistjoni ġarrab ħsara, it-trasport mill-ġdid tagħhom ġie ttardjat. Konsegwentement, huma waslu f'Singapor fil-14 ta' Ottubru 2013, fil-00:15.

Il-vjaġġaturi pprezentaw rikors kontra Finnair intiz sabiex il-kumpannija tal-ajru tiġi kkundannata tħallashom, skont ir-regolament dwar il-passiġġieri tal-ajru¹, l-ammont ta' EUR 600 kull wieħed, flimkien mal-interessi, minhabba l-kancellazzjoni tat-titjira inizjali Helsinki-Singapor. Barra minn hekk, huma talbu li Finnair tiġi kkundannata wkoll tħallashom ammont ta' EUR 600 kull wieħed, flimkien mal-interessi, minhabba dewmien ta' iktar minn tliet sigħat mal-wasla tat-titjira b'rotta differenti Helsinki-Chongqing-Singapor.

Finnair tat kumpens ta' EUR 600 abbażi tal-kancellazzjoni tat-titjira inizjali Helsinki-Singapor. Għall-kuntrarju, il-kumpannija rrifjutat li tilqa' t-tieni talba tagħhom għal kumpens peress, minn naħa, li huma ma setgħux jitolbu t-tieni kumpens skont ir-regolament u, min-naħa l-oħra, li t-titjira b'rotta differenti kienet iddewmet minhabba "ċirkustanzi straordinarji", fis-sens tal-Artikolu 5(3) ta' dan ir-regolament. Hija ssostni li wieħed mit-tliet *servos* tat-tmun li jippermettu lill-pilota tal-ajruplan iwettaq din it-titjira iġġenera ħsara, filwaqt li ppreċiżat f'dan ir-rigward li l-kostruttur tal-ajruplan kien ħabbar li diversi ajruplani ta' dan it-tip kienu milquta minn difett moħbi ta' manifattura jew ta' pjanifikazzjoni li kien jaffettwa s-*servos* tat-tmun. Barra minn hekk, is-*servo* tat-tmun hija parti msejġha "on condition", li tista' tiġi ssostitwita minn parti ġdida biss fil-każ ta' ħsara ta' dik ta' qabilha.

F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Helsingin hovioikeus (il-Qorti tal-Appell ta' Helsinki) tistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk passiġġier tal-ajru, li jkun ibbenefika minn kumpens minhabba l-kancellazzjoni ta' titjira u jkun aċċetta t-titjira b'rotta differenti li tkun ġiet proposta lilu, jistax jitlob l-għoti ta' kumpens minhabba d-dewmien tat-titjira b'rotta differenti, meta dan id-dewmien jilhaq numru ta' sigħat li jagħtu dritt għal kumpens u meta t-trasportatur tal-ajru tat-titjira b'rotta differenti jkun l-istess wieħed tat-titjira kkanċellata.

¹ Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jstabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitolbu u ta' kancellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91 (ĠU 2004, L 46, p. 1).

F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li r-regolament ma jinkludi ebda dispożizzjoni intiża li tillimita d-drittijiet tal-passiġġieri li jinsabu f'sitwazzjoni ta' trasport b'rotta differenti, b'hal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, inkluża l-eventwali limitazzjoni tad-dritt tagħhom għal kumpens.

Minn dan isegwi li, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, **il-passiġġier tal-ajru li, wara li jkun aċċetta t-titjira b'rotta differenti offruta mit-trasportatur tal-ajru wara l-kancellazzjoni tat-titjira tiegħu jkun wasal fid-destinazzjoni finali tiegħu tliet sigħat jew iktar wara l-hin tal-wasla inizjalment previst minn dan it-trasportatur tal-ajru għat-titjira b'rotta differenti, jibbenefika mid-dritt għal kumpens.**

Fil-fatt, passiġġieri li ġew esposti għal annullamenti jew għal dewmien twil ikunu sofrew tali inkonvenjenzi, kemm fir-rigward tal-kancellazzjoni tat-titjira tagħhom inizjalment irriżervata, kif ukoll iktar tard, minhabba d-dewmien twil tat-titjira tagħhom b'rotta differenti. Konsegwentement, jirriżulta li huwa konformi mal-għan li jiġu rrimedjati dawn l-inkonvenjenzi serji, li dawn il-passiġġieri jingħataw dritt għal kumpens abbażi ta' kull wieħed minn dawn l-inkonvenjenzi suċċessivi.

Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk trasportatur tal-ajru jistax jinvoka, sabiex jeżonera ruħu mill-obbligu ta' kumpens tiegħu, "ċirkustanzi straordinarji", li jirrigwardaw il-ħsara ta' parti li tiġi ssostitwita biss fil-każ ta' ħsara tal-parti preċedenti, dment li huwa jkollu parti ta' bdil fl-istokk.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tirrileva li skont il-ġurisprudenza tagħha, jistgħu jiġu kklassifikati b'hal "ċirkustanzi straordinarji", l-avvenimenti li min-natura jew mill-oriġini tagħhom ma jkunux inerenti għall-eżerċizzju normali tal-attività tat-trasportatur tal-ajru kkonċernat u jaħarbu mill-kontroll effettiv tiegħu, liema kundizzjonijiet huma kumulattivi. Ħsarat tekniċi inerenti għall-manutenzjoni tal-ajruplani, b'hal prinċipju, ma jistgħux jikkostitwixxu "ċirkustanzi straordinarji" b'hal tali.

Madankollu, il-ħsara ta' parti msejja "on condition", li t-trasportatur tal-ajru kien ipprepara li jibdel billi żamm dejjem parti ta' bdil fl-istokk, tikkostitwixxi avveniment li, min-natura tiegħu jew mill-oriġini tiegħu, huwa inerenti għall-eżerċizzju normali tal-attività tal-imsemmi trasportatur tal-ajru kkonċernat u ma jevitax il-kontroll effettiv tiegħu, sakemm tali ħsara ma tkunx intrinsikament marbuta mas-sistema ta' funzjonament tal-ajruplan, fatt li għandu jiġi vverifikat mill-qorti tar-rinviju. **Għaldaqstant, trasportatur tal-ajru ma jistax jinvoka, sabiex jeżonera ruħu mill-obbligu tiegħu ta' kumpens, "ċirkustanzi straordinarji", li jirrigwardaw il-ħsara ta' parti msejja "on condition".**

TFAKKIRA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti li l-qorti tal-Istati Membri, fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, jagħmlu mistoqsijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma tiddeċidix il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha tiddeċiedi l-kawża b'mod konformi mad-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355